

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАЛЧЫ ОРОЙУОНУЛААБЫ КОМИТЕТЫН УОННА ҮЛЭХИТТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОНУЛААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Чураалчинского районного комитета КПСС и районного Совета депутатов
трудящихся Якутской АССР

№19 (3819)

1970 жыл Олунньу 14 күнэ
СУБУУТА

Тэхсара 39-с сыла
Сыаната 2 харчы

Ленин юбилейын чиэһигэр

Монголия кинематографистара документальной фильми уһуллулар

Улан Батор. ССТА. Монголия кинематографистара «МНР искусстватыгар В. И. Ленин обраһа» дьон документальной фильми устан бүтэрдилэр. Бу күнүгэр кинотеатрдар экраннарыгар «От ыйын 6 күнэ» дьон советской кинофильм көрдөрүлэр. Д. Нацагдорж аатынан государственной драматический театр артистара Арахангайской аймакка бара сырыттылар. «Премья кураанара», «Саалаах киһи» дьон спектаклартан быһа тардыылары артистар тэлорууларыгар салгыһы 30 тыһымчаттан таһса үлэһиттэрэ көрдүлэр.

ЛЕНИНСКЭЙ ВАХТАҕА

ЫНАХ ҮҮТЭ ТЫЛЫГАР

манньыксыта. Акулина Афанасьевна ааспыт дьылга биһир ынахтан 1773-түү кг үүтү ман, былаанын лаппа аһарбыта. Вилигин 14 ынахтаах. Тохсунньу ыйга олор хас биһирдириттэн 803-түү кг ынар былааннаарын 1493-түү кг ман, 185,9 бырыһыан толордо. Биһирдин ынахха 107-лин кг тиксэр. Олунньуга валовой мамын былаана 1129 кг. Итин да лаппа аһарар кыахтар.

Киһи ситиһинилэрин төрттөрө ханныктарый?

Туох-ханнык иһинна сыла айы ынахтарын былааннаахтык эрдэ саптарар. Ол курдук биһиги уон ынара төрөөбүттүн аһа саптарылына. Оттон түөрдө сотору

төрүүхтэрэ. Иккиннэн, киһи «Ынах үүтэ тылыгар» дьин элэр. Ол иһин эбим аһылыгы дэлэйдик онорон ситэр. Ону тэҥэ специалистар ыйымыларын, сүбэлэрин хайа сатанарынан тургунник, лоп курдук толорорго кыһанар. Ити этэхха деһиҥ. Оттон үлэлиэх дьэтэхха үгүс түбүгү эрийар.

Оттон Акулина Афанасьевна дьитигэр-уотугар эмиз барамма түбүктээх. Кэргэнэ Николай соҕуруу үрөнэ сылдьар. Онон дьитэ иһин олох сородох ийэлэрин үүйэ-хаайа туталлар. Ону таһынан, хайа, от-мас бэлэмнэһинтэ, дьитэ хоһуллуута. Ча, ол эрээри иһилэр дараны туран хаалбаттар. Сии, барыта орун-оннугар.

Н. СОФРОНОВ.

КЫТААНАХ БОРООСКУ КӨРӨӨЧҮЛЭРИН 363433ТЭЛИСТИБЭЛЭРЭ ТУОЛАН ИҢИТИН ДНЕВНИГЭ

Ытырымылаах Субуруускай аатынан совхоз Кытаанахтаах ыды отделениетын борооску көрөөччүлэригэр тохсунньуга биһирдин борооску сууккытаахы эбилиһтэ (бастагы колхозка эбэхтэлиһтибэтэ, иккинскэ толоруута грамманын):

КИЛЭГКИ БИРИГЭЭДЭТИТТЭН		
Игнатъева А. Е.	230	490
Есорова А. П.	230	405
Макарова А. И.	200	294
Коркина М. А.	230	235
Афанасьева А. Г.	200	205
Новгородова В. В.	200	205
Носова Л. Г.	200	142
АРЫМЫЛААХ БИРИГЭЭДЭТИТТЭН		
Эверстова М. И.	200	424
Морфунова А. Д.	200	400
Барахсанова Н. И.	250	390
Данилова А. И.	200	354
Данилова М. У.	250	351
Лобанова Г. Г.	250	162
Леханова Е. П.	200	90
Мойтохонова М. И.	200	90
Нестерова С. В.	200	23
БИРИГЭЭДЭЛЭР		
Килэги	210	253
Арымылаах	210	205
Отделение үрдүнэн	210	246

Центнер агардыта эбилиһинэ

Совхоз Кытаанахтаахы отделение борооску көрөөччүлэрэ биһир да сүөһүнү эңтирөппөккө, төлөбүтүн сыла таһаарарга сройон бары ыччак сүөһү көрөөччүлэрин ыгырыахтарыттан ыла түөрт ый ааста. Ити кэм иһигэр отделение хас биһирдин борооскута 34-түү кг эбилиһинэ. Онон 17714 кг эбим эт. оҕоһулунна.

Манна Эверстова Мария Исаевна көрөр 30 борооскутун хас биһирдинлэрэ 54-түү кг эбилиһиннэр. Ол аһа киһи советсуну бу ааспыт түөрт ыйга 2040 кг эти онордо. Оттон 40 борооскуну көрөөччү Коркина Мария Алексеевна совхозка киллэрбит кылаата—1720 кг эт.

Тохсунньуга төһө түүлээх бултанна

Биһиги оройуонмут бастагы кварталга Ийэ дөйдуга 31 тыһ. солк. кылааннаах түүлээри биһэрэр сорукутаах. Тохсунньу ый устатыгар 9517 солкуобайдаах туттарылына. Ол былаан 30,7 бырыһыангар төгүнэр. Ол иһигэр Субуруускай аатынан совхоз үс ыйга 8000

солк. түүлээри туттарар былааннаарын биһир ый иһигэр 7795 солк. туттаран, хайымы 97,4 бырыһыан толордо. Көрдөрүү лаппа үрдүк буолуон колхозтар булуцтара бултаабыт түүлээхтэрин таһаастаан туттара охсорго тигээбэтилер. Ол түмүгэр, Ленин ааты-

нан колхоз 620, Эрилик Эристин аатынан колхоз 535, Калинин аатынан колхоз 170 уонна Карл Маркс аатынан колхоз 253 эрэ солк. түүлээри туттардылар. Онон колхозтарга тигээлиһит былаан 6,9 эрэ бырыһыан толорулунна.

Пятилетка маяктара

Биир ферма ыанньыксыттара

Совхоз Довордуураптаахы отделение, сүөһү итинитигэр үүтү маһыгыс хайысхалаах буолан үүткэ киһиэхэ тигээлиһэр сорууда атын отделениелардааһар төһө да улаханым иһин, бу үлэтигэр мөлтөх. Ол эрээри көрдөрүү сыһыа үрдээн, тупсан иһэр.

Дьэ маһыаха, хайа да сар төбүү үлэһиттэрдээгин курдук, бэйэлэрин фермаларын, отделениеларын орторда сатааччыларынан бу сипмөктөргө көстөр Т. Д. СЕДАЛИЩЕВА (халҕаһа) уонна Е. А. ПРОКОПЬЕВА буолаллар. Киһилэр Лахалдытаахы племенной фермада маһыксыттыкылар.

Татьяна Дорофеевна маһыксыттаабыта 18-с, оттон Екатерина Афанасьевна 16-с сыллара. Урукку өттүгэр даһаны үчүгөйдик үлээһин-хамсаан калбит ударниктар ааспыт сылы эмиз кувадана суохтук түмүктэтилер: фермаларын коллективны алта чилиэниттэн сыллааһы былааннарын үстөрө толорбут буолуларын олортон иккилэрэ—бу киһилэр. Екатерина Афанасьевна, былаанын 17,5 бырыһыан аһаран, отделение үрдүнэн бастын көрдөрүү-

лэһинэ.

Дьуөгэлиһэр иккинэн ССКП чилиэнэринэн үүнүлэр. Татьяна Дорофеевна Улуу Октябрь 50 сылаһы туолуутугар «Саха АССР бастык маһыксыта» дьин үрдүк ааты ылар чинэстэммитэ. Киһи аһа совхозун «Вочуотун киһигэтигэр» сурулуна. Саһа дьылтан ферма старшайа буолан, коллективны салайар эстафетаны Екатерина Афанасьевна аһа киһи тутта.

Үлэ бастыкыра—дьөллөөх дьитэ-кэргэн ийэлэрэ. Екатерина Афанасьевна алта, Татьяна Дорофеевна биэс оҕолохтор.

Коммунист-маһыксыттар, юбилейдаах ленинскэй сылы эссе таһаарымылаах үлэһин бөлүөтигэрэ быһаарынан, сорукутарын күүскэ үрдэттилер. Былырарын хас биһирдин фуражый ынахтарыттан Седалищева 1700 кг үүтү ыларга былааннаах эбит буоллаһына, быһыы 1836-ны, Прокопьева—1400 оннугар 1785-ни ыларга эбэхтэлиһтибэлэнилер.

С. ДАНИЛОВ,
биһиги аһал көрр.

КЭПСИИР ПАРТКОМ СЕКРЕТАРА

Вийнги корреспондентыт П. Седалищев Ам-ма оройуонун Строд аатынан келхонун партко-мун секретара таб. Захаров Егор Егоровичтан нийлэл хайаайгытыбалара аастыг сылы хай-дах түмүктээбэтин уонна зыбелейнай сылга со-рутарын туһунан кэсиниргэр көрдөстө. Онуо-ха кини мааныгы өттө:

— Вийнги колхознут ааспыт сылы 1575 тобо
ынах сүөһүлэһи, 1187 тобо сымгылаан түмүк-
төөбүтө. Манаар ынада 631, бикте 628 буолбута.
Үүт валовой ыамыи нирбикте 100,8 центнери-
нан аһарыллан, биир фуражнай ынахтан 1326-
лыы ик үүт ыаммыта. Азия өкүргүр кураайы
сайын буолан, былаантан 67,8 бырыһыан ыра
кээмэйдөөрү оттообуппугут. Оттон кырай деловой
тахсыта 50, кулун гүөс 42,5 бырыһыанга
төнүөспүтэ. Ити охсуутугар эти өкүрүн таһа-
рыы сорууда 102 центнеринан кыайан туол-
батаар. Туорахтаах культуралар уонна хөрүтү-
пуй ыһымтыттан үүнүүнү ылым эмне намыһах
өтө.

Ол да буюулар, хожжотхаахтар күүрөөнөөх үлэлэринэм Ийэ дойдуну кытта ахсаама ба-
лаача ситиһинилээхтик толоруру ситистилэр.
Эти государствога тутгарыы сыйлаабыта 100,7
бырһаһыанга, отгон үүтү атымлааһын 105,3
бырһаһыанга тиэрдиллибитэ. Ити тынан баран,
түүлээх; бултааһына туолбатага диин билгилээх-
кэ буолла.

Байрбаг кыяхыттынан тутууну ыштабыт динхэ сеп, Икки сүүс ныйрой кийрэр тывовой телятинчыи туһада киллэрдийбит. Улэһиттэр оло-
рор түүрт квартираллах дэлэлэрин көндөйө
бүттэ. Сельский кулуук, колхоз гараһа нап-
тальный олбуорданышлар. Ветучасток дьинэ
кырысаланна уонна эмнэ олбуордана. Кол-
хозпут оройуонка суох киэҥ, туспа муһуу-
хууру савалалах, хонтуоралына.

Юбилейнай сүл сорукурта кырата сукотар. Бинах сүөһү уонна сыгы ахсаанын элбэтти, кинилэри инттигтөн бородуксууйаны млыыны урдэтти, производственнай объектары тутуу, сиртөн туруктаах үүнүүнү млар нһин охсуһуу, сыри охоруу, о. д. а. көрдөртүүлэргэ чолчу эбэ-һэстэлиститиһи млыныныбыт. Ол барыта хас биридин биригедэрэ, фермада, ээнода уонна туһааныаах үлөһиттэргэ быһаччы тиэрдиллэн суур.

Бийлги государствада 1690 центнер этн, 6320 центнер үтү амылыыр, 27000 солк. суума-лаах түндү түүлээди уолна 15 тонна хортуп-пуйу туттарар соруктаахпыт. Барыта 800-чэкс

тынымынча солх. нэмэйдэх тутуу мытылмаш-
таах. Вирднн трактор 280-нуу гектар сынна-
дас хорутууга тэмшээр үлэни оноруохтаах.

Улау сирдигт В. И. Ленин төрөбүтө 100 санын көрсө көхтөх үлэ көзүтүбүтө күдөйдө. Государствора 42 тонна онкутар 55,8 тонна эти атыллаамыт, кварталлары графигы апардымыт. Муус устар 22 күнүгөр джери 88 тонна үгүт туттарымактыкыт. Онтон тохсунуу ыйга 17,7 тоннатын толордубут.

Юбилейга даяр сүл устата мытылдахтайх гутуулар бары үлэлэрин кэмэйдэринтэн чиглэсэ бүтэн тийгэжээх. Билэгин гостиницаны тууту сагаланин. Орто ооскула аны кыһын ахсынньыга снэсэ снээн азын аймахтайх. Итхэри тэнэ 200 сүсүү кинэрэ хотонун тууту сагаланыа.

Бүгнээх үчүүкнэ турар 42 коммунистар уонна 45 комсомолецтар бааллар. Кинилэр уонна олохтоох Союз депутаттара үлээб-хыһыксы баһылыр-көһүлүүр оруоллара күннөтө улаатан илэр. Бастам, кини туттар дьоннорут ааттары ааттамы баарыкдаа.

Опыттаах маламыксыт Захарова Екатерина Романовна, ССКП чилинниктер кандидат, эдэр сүөсүбүт Тылбыһкопа Январина Илькинча биирдии ынахтан 1742—1750-лэригэ үгүтү ма-быттара. Коммунистический үлэ уодарнига Захаров Семен Никитич шоферынан ор сымларга энкилэ, аварията суох үлэллэр. Эмиэ ударник буолар чигэстэмийт тракторист Сутаков Ворошил Иванович коммунист латын үрдүктүк ту-тар.

СССР чынына Лазарев Иннокентий Николаевич, коммунистическай улэ ударниктары Карманов Иван Иванович I, Белолюбский Иннокентий Ильич, сылгычыттар звеноводтарынан сапардыта аняммыт Семенов Гаврил Михайлович курдук төһүү үлэһиттэрдээхлэт. Тарасова Анастасия Кузьминична старшийдаах Далам ферматын коллектива тохсунньу ыйга ынах ахсыттан 72-лих ил үүтү ыата. Манна Захарова Анна Николаевна үүтү маһын маастарынан буолла.

Түмүктөр, куоталаһар ыалым оробуоммут ситиһигэ биһигини угуһар дьэх тустаахпын. Социалистическайдым куоталаһым үлөсү үрдүк көрдөрүүлөрүгэ өрө тиэрсиэт. Кини биһигини коллективизм таһымнарга иттиһиэ хардарыта көмөлөсүһөр, бастыг оһыты атастһар үтүө дьыалаһа иттиэ.

ДЬОНУ ҮӨРДЭР ТУЬУГАР

Алексеевскай оройуоннаа-
ы одох-данаах комбинатын
коллективын чилиэннэрэ па-
тидетканы 4 сыл 9 мй толо-
рор түбүгүр куоталаһыгы
кирсэн үрдүк таһаарынаах-
тык үлэһин-хамсыы сылдьал-
лар. Билиги истонэр сыха-
пыт 1969 сыллаах быйаанын
102,7 бырыһыан толорбута.
Маниа суурбүтүн таһа, үк-
сэ элэр, үлэһиттөр бааллар.

Мин комбинатка 1954 сылтан үлэлигин. Сылха электромашиннар уонна прибордар түрүөрүллэн, илин, атамнасыгынтан, б.д.а. солбуйдулар. Оттон институтыгар, кырылгаччылар бэйэбит үһүйбүт, үөрөппүт дьоммут уонна аналлаах үөрөбү түрүтүтүр буолаллар. Сылха Уус-Тааттага уонна Игидэйгэ филиаллаах. Сага фасоны, моданы тутуһар, олохтуур тутуһар кыһанабыт. Нэнһилиэнньэ тиктэригэр анаан иносараас көрүүнэригэр полуфабрикатылары өгөрөн биэрэбит.

Коммунистической улэ
ударнига, ССБН чилина Ива
нова Марил Николаевна урнн
Николаева Евдокия Васи
льевна бастын нистаньыгнэ
рмизэ загтёныхтарын аутта
валлар. Коммунист Уварова
Ульяна Алексеевна үчүгэй
кырылааччынан биллэр. Ки
ниэхэ коммунистической улэ
ударнигын авто нигериллибигэ.

Әзәрбајҹан модельер-шырайааччы Мордовская Антонина уонна тас таҕаһы ырылҕааччы Полова Елена бейизэрин иделэрин таптыыр уонна баһылаабыт үлэһитэригиз буолаалар. Кинилэр иккизин МБСЛС чилиэннэрэ, комбинат культурнай-общественнай олоһор активнайдык кытталалар.

Бишнэхэ киирэн толоруллу-
бут сакаас төннөрүллүбүт тү-
бэлтэтэ дигэн суох. Ол аага
дьон-сэргэ биһиги үлэбитин
сөбүлүүр, астынар. Ол аага
дьону үөрдөр туһугар күннэт
сыһанарбыт таах хаалбат.

В. Н. Ленин төрөөбүтэ 10 сыла туолуутугар, муус уста 22 күнүгэр днэри, түөрт ый даах былааммытын төлөрүтүп тийгэргэ тылбытын биэрбинит. Ону чистээхтик олох киллэрэргэ бары куоталабыт.

Куоталабар ыаллымы оройуоннар комбинаттара бэйэлэрин икки ардыларыгар эм социалистическайдым көрүһүүгө кириспэхтэрин сэтэ дин саныыбын. Ол бүгү оройуонунан күрөс былды ~~Ыыта элэ эбии уоту-куу~~ күөдүтүүх этэ.

А. ТИХОНОВА,
ССНП чилизнэ, олохтоох
Совет депутата, сыах
маастара.

**Совхоз културатын
үлэһиттерин
мунһаҕа**

А АСПЫТ нидизлэзэ Суббуруускай аатынан совхоз културатын үлэһиттэрин сүбэ муһинара буолла. Култура үлэһиттэрин колхозтарынан, совхозунан тус-түсүп арааран, нисэ-тэтигэр оссо чугаһатан саваны атастайыҥа бастаны холонуу.

Мушьяаха партком секретарь Р. Х. Кривошапкин дахьлавыг уйна кулууп, библиотека эзбиздэсэйдэрин, илчомеханиктар, Советтар председатэлэрин

Этнэлэригэр олохуран, бу бэлэв-
тээһиннэри өгөөрүбүт.

Хайныг баазар үлэгэ хай-
гыр уонна критикалыр үгөс
баар, үгүс үгөс суох. Итгэһи-
быһагаһы көрсөтүһүн—инники
үлэгэ-хайнаска туһаны ара-
лымыга туһаайдылар.

Бу бастыг үдэлзэх, бастыг тэрэгжингээх кулуупна кэлэн муниьалты өлөрөбүт дуо? — дигэ ыйгатаалар. Совхоз киинэ, киин кулууп. Манна, быгатын эгтэххэ, киин сэрэнэ-сэрэнэ, ата-ын соттон, таганын тэбнэн нинрөр сирэ буолуохтаах эгэ. Оттоон ол хайларый?

Кулуул тас көстүүтүтөн са-
далыхха. Ленин юбилейыгар
аналлаах ыныра, тырмныы ту-
ар кордөрөн агитация олу-
дданыч. Ол оюнугар комсомо-
л 50 сааһа түүлүүтүтүр оһоһулу-
буттар билигин даһаны турал-
лар. Кулуун өгөр кырыһала-
лар чинчиге сүөх турара, кы-
һыгы тымныыга төбө сыгы-
наах сылдьар киһини санатар.
Кыһар аан тутуада бирээдин
быанан солбуллубут. Иһирдэ
кыһаһхыһа таһаскын ханна да
булан кыһан сүөгө, иһлэ быра-
таргар арэ тийбэтин. Шукатур-
каланыхтааһа, үс хос туннуу

тоннахгаар, муостата хыраас-
каланыхгаар икнэ учаракка
сүлдээр. Алар салаллах, ки-
нигэни уурар сүрдэх, тхя си-
рин усудубуулатыгар сеп буолар
кээмэйдэх библиотекалаах. От-
тон киингэтин фона олус дыда-
ны, тарбахха аарыллар, өннө-
ну. Бу кулууп совхоз салалтата
Бу кулууп совхоз салалтата
үлэллир, киини мнэстэ эрэри
тодо майныгыт? Дьинг чакчы
Культура киинэ өнгөрөр кыал-
лыбат үнү дуо? Дьингэр бу саа-
мий мөлөхх үлэллэхх кулууп дуо?
Суох, өнүн буолбатах. Уот кур-
дук орто үлэллэхх кулууп. Оччо-
до өссө мөлөхх үлэллэххэри кыт-
та билсиппэдиинг. Бэрэ селскэй
кулүүбугар (сэбиэдиэсэй Окое-
мов) өннөөдөр революционнай
бырааһынньыктарга күүтүүннэхх
үлөни ыппыакка хаалаллар.
Коммердар буолбаттар, көрдөрөн
агитация туруга олус мөлөхх.
Кулууп иһэ-таһа кирдэхх. Биир
тылыннан өттөххэ, дьону куль-
турнай өттүүннэ сымньатар мнэстэ
буолар оруолун толорбот. Сыл-
лалгаады культура дыктэ (ди-
ректор Новгородов) урут бастыг
үлэлээдииннэ биллэрэ. Кэлиин да-
лааһынныи биллэрдик мөлөттө,
сельской кулууптары салайбата.

Совхоз культурнай-сырдатар
териталарыттан бире лаганы
көрдөрөн агитация конкурсулар
кыттылбата. Фестивальга, агит-
бригадалары көрүүгө ханның да
кулууп миэстэлээдэ.

Кулуустарынан усунна библио-
текаларынан саналы, кэрэни ин-

ла хабан ылымы, пропаганда
нын, инициативалзаахтык үлэ
нин кыяан ситиһиллибэт.
ныаха культура үлэтигэр и
суол сүрүн быһаарар суолтал
бопһуруостар баадлар. Баста
туран—барыны кадр быһаар
Барыга дьобурдаах үлэһит х
нык базарар моболлору түөрү
Оттон совхоз культуратын со
төрүтэлэригэр сылга 3—4 ү
һит уларыһара мэлдьх буол
тах. Үгүс кулууптарга баян
көстүбэт, кинилэри үөрөтүн
болгомто ситэ ууруллубат. И
кис өттүһүн—материальной ба
һолтоһо, салайааччыга, кына
дарбыллыбыт киһи курдук бу
рар. Үчүгэй дьыра-уоска, үч
үгэй төбүһүнүгэ үлэһитигэр сана
ууһуурар.

Ити аята барыта кунада
изн буолбатах. Ленинскэй библиотеканын сибээстээн, сорох кууһуулар, библиотекарлар үлэтин баялларын сэргэхситтилэр, режиссеруулар, Аналлар, уорэхтээх Н. П. Седанин, библиотеканын Бүтээн сыйлыгы кууһуу араас оруттээхтэн ылар, наһилиннээх кинээлэ, тартыллар, хас дааны, сурун, самодеятельность, кууһуулар ситининнээхтик үлэтиллэр. Хамма баарар кууһуу, тэрилтэлэригэр бастын субсидия, коммуну оһорочтууан, Ленинскэй Советтар буолаллар. Бу тунни, сельсовет председатели Д. Барашкова ахсаабат коммун астынан туран билиннэ.

Сөвхөн культуранын үлэгчтөрү партиом секретара таб. Кривошанин Роман Христофорович кытта үлө-хамнас туһунан көпсөтөлдөр.

СПИСОК: (хангастан уна) Бүгдэл селсэй куллубун сэлбидисэй А. В. Дуранова, Сэлбидисэй селсэй култура дүнэтин директора Е. Н. Новгородов, Соловьевтамы селсэй библотепа сэлбидисэй Е. Е. Саввина, парти м секретара Р. Х. Кривошапкин.

С. ЧЕРЕМКИН фотот.

В. И. Ленин төрөөбүтө

100 сылын көрсө

РЕВОЛЮЦИЯ
СИРДЫТИГЭР
АНАММЫТ
КИНИГЭЛЭР

Политическая литература издательства ССНП КК издательство марксизм-ленинизм институтта бэлэмнээбит «ЛЕНИН — ОКТЯБРЬ СИРДЫТЭ» дигэн кинигэни бөлөттөгү чааарда. Кинигэде Улуу Октябрьский социалистический революция сирдытэ уонна өрө күүрдээччигэ В. И. Ленин деятельноһа сирдагылар. Онуоха оһуобай болломто революция кыайымын законностарын, буржуазнай-демократический революция социалистический революцияга кубулуйа үүнүүтүн, бу процесс кыымаларын уонна көрүнгүрүн тустарынан үөрөхкө, Октябрь аян дайдуугагы суолтатыгар ууруллар.

х х х

Автордар коллективтарынан суруллубут «РАБОЧАЯ ЛЕНИНИ ААҔАР» дигэн кинигэ тарыста. Профшадатынан таһаарылыбыт бу коммуурунсуука хайдах советский рабочайдар коммунизм кыайымыгар молун күүһү, тулхадыйбат эрэллэ соһсө В. И. Ленин айыммаларын үөрөтөлөрүн туһунан матырыйаллар бөлөттөннүлэр.

Эмэ бу издательствонин «БИННИ ИЛБИННИТ» дигэн коммуурунсуука таһаарылыһа, оһно рабочайдар Ленин туһунан актымалара бөлөттөннүлэр.

ОСТА.

Владимир Ильич Ленин «Воскресшему» үлө» дигэн памятник тургурууга бараһа. Москва, ыам айыны 1 күнэ, 1920 сыл.

СНИМOKKA, Владимир Ильич Ленин уонна Михаил Иванович Калинин. Советтар Дьээлэригэр үлэһи казахтар Бүтүн Россиятаагы мунһайгы съездэрин кээчтэр. Москва, кулун тутар 1 күнэ, 1920 сыл.

ССТА фотохрониката.

★

Үс оройуон 1969 сылга социалистический
куоталаһыларын түмүгэ

Үлэ көрүнгүрө	Алексеевский			Чурапчы			Амма	
	былаан	туолла %-на	баал	былаан	туолла %-на	баал	былаан	туолла %-на
I. Тыа хаһаайыстыбатыгар								
а) ХОНУУ ҮЛЭТИГЭР								
1. Туорактаах культураны ыһым (гектар)	1500	100,5	10,0	3120	100,0	10,0	7350	
2. Хортуонпуу оһордуу (гектар)	50	102,0	10,2	65	103,0	10,3	42	
3. Оһуруот аһын оһордуу (гектар)	10	100,0	10,0	8	88,0	8,8	15	
б) ҮҮНҮҮНҮ ҮЛЭТИГЭР								
1. Бурдук үүнүүтүн I гектартан ыһым (центнер)	7	81,4	6,1	7,3	96,1	9,6	10	98,0
2. Хортуонпуу (центнер)	61	11,5	1,1	70	42,8	4,3	64	25,0
3. Оһуруот аһын (центнер)	120	92,9	9,3	120	0,5	—	136	49,3
в) СҮӨБҮ ИТИТИГЭР								
1. Водон ыһах сүөһү (төбө)	13200	104,7	10,5	16040	103,0	10,6	11015	100,7
Ол иһинтан ыһаар ыһах	4500	106,7	10,7	6380	101,0	10,2	4375	101,2
2. Сылгы барыта	6300	106,2	10,5	9690	105,0	11,0	8500	97,3
Ол иһинтан биэтэ	2900	91,7	9,2	4764	95,9	9,6	3990	98,7
г) ТӨРҮӨБҮ ҮЛЭТИГЭР								
1. Төрүөбү ыһым деловой таһымта (быр.)	80	110,0	11,0	76,5	113,7	11,4	72,2	106,6
2. Күлүн деловой таһымта (быр.)	70	111,4	11,1	72,0	113,7	11,4	70,7	79,0
д) СҮӨБҮТТЭН ҮЛЭТИГЭР БОРОДУУКСУЛА								
1. Эти оһоруу (тыһыһах ыһаһын т.)	1541	106,3	10,6	2249	101,0	10,3	1486	105,0
2. Үүт деловой ыһа (тонна)	3516	125,5	15,0	5680	116,0	13,2	4383	110,3
3. Бир фуражной ыһаһын үүтү ыһым (кг.)	1360	115,3	12,9	1269	111,0	12,2	1375	104,3
е) СҮӨБҮ АҔЫЛЫГЫН БЭЛЭМНЭЭНИ								
1. Оту оттоһун (тонна)	27500	91,3	9,1	41000	93,2	9,3	24242	66,0
ж) ТЫА ХАҔААЙЫСТЫБАТЫН БОРОДУУКТАЛАРЫН ГОСУДАРСТВОҔА АТЫЛААҔЫН								
1. Эти атылааһын (тонна)	1300	117,0	13,4	1300	137,4	17,5	1215	124,0
2. Үүт атылааһын (тонна)	3350	118,5	13,7	5100	111,0	12,3	3890	107,0
3. Түүлээһи туттары (тыһ. солк.)	187	96,3	9,5	163	121,0	14,2	242	106,0
II. Эргизин үлэтигэр								
1. Таһар эргизин оборота (тыһ. солк.)	66920	104,0	10,4	8920	100,4	10,0	7180	102,1
2. Обществоннай ыһым (тыһ. солк.)	233	110,7	11,1	172	105,0	10,5	167	106,6
3. Кинигэ атыта (тыһ. солк.)	34	106,6	10,7	42	103,5	10,3	38,5	98,4
4. Кинизби оһоруу (тонна)	810	107,1	10,7	750	119,5	11,9	820	108,0
III. Олохтоох промышленноһа								
а) ПРОМКОМБИНАТ								
1. Валовой бородууксууа (тыһ. солк.)	250	117,8	11,8	200	104,3	10,4	170	129,1
2. Бородууксууа атылааһын (т. солк.)	255	114,8	11,5	200	109,5	10,3	175	114,4
б) БЫТОВОЙ КОМБИНАТ								
1. Валовой бородууксууа (тыһ. солк.)	54	100,7	10,1	71	106,6	10,7	48	101,6
2. Бородууксууа атылааһын (тыһ. солк.)	85	104,6	10,5	113	127,0	12,1	77	106,0
3. Нэһ. бир кинигэтигэр тиксэр (солк.)	6,32	86,3	8,6	6,45	98,6	9,8	4,80	105,5
в) МЯСОМОЛПРОМ								
1. Валовой бородууксууа (тыһ. солк.)	1660	114,8	11,5	2227	103,0	10,3	1840	123,4
2. Бородууксууа атылааһын (тыһ. солк.)	1780	109,0	10,8	2000	101,2	10,1	1960	110,5
г) ЛЕСОПУНКТ								
1. Валовой бородууксууа (тыһ. солк.)	136,8	123,7	12,4	34,6	102,0	10,2	41,8	119,8
2. Бородууксууа атылааһын (тыһ. солк.)	197,6	115,2	11,5	27,5	110,6	11,7	104,5	105,9
д) ТИПОГРАФИЯ								
1. Валовой бородууксууа (тыһ. солк.)	26,2	108,0	10,8	23	117,8	11,8	16	113,3
IV. Коммунальнай хаһаайыстыба								
1. Тутар-арыччунуур үлэ (тыһ. солк.)	120	142,7	14,3	100	107,0	10,7	130	154,4
2. Гостиница (тыһ. солк.)	2	100	10,0	2,8	89,3	8,9	4,7	147,6
3. Вааннык (тыһ. солк.)	2,3	91,3	9,1	1,8	116,6	11,7	5,2	101,7
V. Тутуу								
1. Тутуу участка (тыһ. солк.)	340	180,4	18,3	342	120,7	12,1	351	136,5
2. Бир кини оһорон таһарытыгар	7111	—	24,0	6690	—	5,0	6992	—
VI. „Сельхозтехника“ холбоһугар								
1. Куальтурнай-технический үлэ уопсай кээһиэ (тыһ. солк.)	30	91,0	9,1	35866	114,3	11,5	39	108,2
2. 1 условнай трактор оһорон таһарыта (гектар)	600	94,3	9,4	407	111,8	11,2	511	119,6
3. Мастерской үлэ (т. солк.)	110	114,6	11,4	160	118,4	11,9	160	102,5
VII. Норуот үөрэдириитигэр								
1. Үөрөхкө оһому хаһым (быр.)	100	100,0	10,0	5052	102,1	10,2	3491	100,0
2. Үөрөһи билии кылааһы бүтөрүннэн (быр.)	100	83,0	8,3	4916	90,0	9,0	3446	81,9
VIII. Кинофикация								
1. Кинизтан үп кинизта (тыһ. солк.)	73	118,0	11,8	79	122,8	12,3	58	112,9
2. Кинизтан кинизта хаһым (тыһ. кини)	440	116,4	11,6	307,2	131,6	13,2	359	128,4
IX. Суол оһоһууугар								
1. ПДУ үлэ (тыһ. солк.)	60	130,5	13,0	80	102,8	10,3	59	122,9
X. Сибээс								
1. Сыллаары доһуот (тыһ. солк.)	209	96,8	9,7	208	100,0	10,0	19,5	98,3
2. Бөчөккө сурутуу (тыһ. солк.)	50,5	104,3	10,4	57	133,3	13,3	87,5	120,4
3. Бөчөккө кыһаһы кыһаһы (тыһ. эһемпляр)	1000	123,0	12,3	1000	140,0	14,0	11502	131,0
XI. Бюджет								
1. Бюджет туолууга (тыһ. солк.)	938,9	110,5	11,0	368,9	102,6	10,3	7857	106,4
2. Госстрах (тыһ. солк.)	70,2	107,9	10,8	68,0	112,6	11,3	93,6	111,4

Оройуон үрүтүн барыта:

586,9

584

548

Үүнээйи харыстабылми республикатаары станциятын
прогностка уонна сигнализацияга нуунун агронома.

СНИМOKKA: оройуоннаары киносеть директора таб. Макаров В. Д. (уна) Болотго тоору кеше сылдар киноустановка механиги Картузов Егор Преподьяничка ор сылдаах айымньылаах үлэтин үнүк гвардета туттарар.

Буйуннар хорсун быһыыларын үйэтитиэбин

БНИНГИ дайдурут доргогтара бай-
лэриг хаан-уруу Советский пра-
вительстволарын, Коммунистической пар-
тийнларын салаатитын түүрт сая кири-
нэ героической охубуунан, уснуул жо-
лүйүн бастыг уолаттарын уулна кы-
ргыгтаран тылынн толун ууран туран, ки-
ли-айнах кырыгнах остоогун—фашист-
ской талабурдыгтарын утары улуу ки-
йимын сүтисингеттөрө байыл үнэ чакы-
рын тугал.

Ол өксүкүтү Саха сирин буйуулары албан алатанымгытара, кинилер ортолоругар Чурапкы өрөйсунуттан тылымчалан кала үрдүк аналдаах Армыа кыкыттыгыр кимрэн, едүөннээх өстөөзү кыдыысыгыта, бары фроннарга кыайымпахтык кыргыныгы, фаназам ардаар—Варангэ тыаа кимсигыта уокка кыайлы аныматык самныгыт рейхстаг үрдүгөр төлөөрдүсигэ.

Биликти бипер дойдулаактарбыт—С. Д. Фангентов, Г. Д. Протодьяченко, Р. У. Кривошапкин, Е. Г. Куличкин, С. А. Савин, В. К. Захарова, Е. Д. Догордунов, Г. И. Попов, Д. Т. Брынгин, Г. Г. Фомин, Т. Н. Макаров, Н. Г. Скребин, Г. Д. Ефимов, П. Н. Диедорев, Д. С. Соколов. уонна да атын сүүдүһүн аараллар буюу-нунарбыт героическайдым олускуттар. Ол хабараан хапсыһымттын билиги ээбик хаарыһаннаах таһаарастарбыт

рообут аавастарыгар, талталлаах көрөт-
тэригэр төһүүбүтэхтөрө, ытык олуунан
өлбүттөрө. Ийиһи инниклэр килбээннээх
ааттарын сүрөхсүтүгэр-баларбытыгар ил-
дэ сылдьабыл, инниклэр инниклэригэр де-
риннаах сүгүрүбүт.

Бийнхээ «ним да умнууллубат, туох да умнууллубат». Чурагчы оройуонун дьон-норо экин итн үгүө үгэһи тутуһабыт—көрсүп-хөөдүт буойуннарбыт бодобуой дьахталарын үйүтүтэр, билигин уонна кэбирэски миччаттарга кэржэс хаалаарар, холобур өгүрөр сыалдаахпыт. Ол дьах-талан, чуолаан, кыраайы үөрэтэр оро-йуоннаары музей дьарыктанар. Музейга Кыайым күнүн көрсө аналлаах быыстан-ка тэрэллэр. Билигин музейга 80-ча бу-йун хаартыската баар, онтон атын маты-рыйаал киноро илһи. Ол өлүс абылхас. Бийнги оройуонмутуттан Ада дойду сэр-мэтигэр 2000-тан таас кийи кыттыбыта

Ухуу кыяйныкым өксүкүм аралсыбыт
буейуунар ааттарым үйөтүтүнгө туо
ханык минни сэрпн ветераннара бой-
лөрө активнайдык кыттылах кэринтөөк-
төр. Оа—киилер адыс хаан-уруу дым-
аалара. Киилер сирей кыттыбыт өксү-
кууларым кимизөөр да өрлуктук биле-
лэр уолна бөлөлөрүн бойбубой табаары-
тарым ааттарым үйөтүтүнгө кимизөөр да
кыттылар.

[illegible]

Улуу нийслэлийн алдартас өргөн нөсөр-
рашлага өрө ситиспэктэтэс билээр. Ки-
нилэргэ күүе-сүдэх эшхит, кинилэр одо-
лорун, амьзалдын уоттарын хөрбүт, кини-
лэри тымлгэ солбуубут дэсхир өстөөдү
үтүрүтүүгэ эмнэ сүтхэн амьнааы ки-
лэрбөтгөрө. Кинилэр, тымл үлэбтгөрө,
дүүнүүрдөөх, сымдальданаах үлэхэрин
былангынан фронту бары өтгүнжэ аавчмы-
былтара. Оюн, тымл олоруу илэрээр
матырайааллар эмнэ олус аадалар.
Оюн, бары гражданиартан советский
тымл геронческий үлэтин туһунаа мати-
райааллары эмнэ күүтэбит.

Улуу ихэрхүү ветераннарын аалбан алтаах дэмжлэгийн үйлчилгээтэй хамт дацань туола туруу суурь, ерөйүн үлхлэгтэрэ ол аралч чигэтээхтэйг тоолоруохтара, бу дэмжлэгэ ахианайдыг хамтлахтара тэжэ элсөөхтэй.

С. СОФРОНОВ, Чурапчытаары
кыраайы үөрөтө музей директора

СИМОНКА: Ада дайду Улуу сэргитин кыттымаллаахтара
Габышев Георгий Романович уонна Оконешников Николай
Григорьевич (хагастан).

П. СЕДАЛИЩЕВ фотосним.

Даталар, событмелар

★ Тодус сымлаарыта (1961) алууну 12 нүгүгүр Совет-
сий Союзка Сир ыраакан искусственной аргына орбитада
таһаарыллыбыта. Ити нүн ол аргыстан салаллар космический
ракета ыытыллыбыта. Отгон ол ракета Чолбон траектория-
тыггар планеталар кижж ардыларынаазы автоматический стан-
цияны таһаарыта.

★ Бүрэлдээ Советской Союз Маршала, Советской Союз ихин тугулзх Геройа В. И. ЧУЙНОВ 70 саадын туолла.

Баһыбаларың, оқолоор!

Бары үлөни кыйбат буолан
дыһабынгар отук маспыттын ка-
йыттымалык элбэхтин эрдэһэр
этибэт.

Чурапчы адым кылаастаах оркуолатын директора таб. Кардашевнай Р. Г. бодотун оркуолатын адым кылаахын туорт уоронотчулорун Захаров, Шестьнов, Седалищев Гошалары уонка Захаров Диканы кытын мастытын дайыттаран улаханник абыраата. Офотор олус кыһамныдаахтык уулукун лаччас икки уулукун саппаах уонка иккилтих асса ордук эйбэрэ, кайы тулутар кыһамнылаах, УРАК культуралаах дыон буолу уушлуктор, баһытты эбилейдаах уорэх дьылгытар кылаастарын учуутайды бутурослуктор бадырабын!

В. Н. ДЬЯЧКОВСКАЯ,
Чурапчы сэлэниэтиин бочуотунай гважлякката.

В. Н. ДЫЧКОВСКАЯ,
Чулалчы сәлиһиәтти
бачуотунай гражданики.

Унулуччулаах дуобатчыл В.А. Соков

Бүгүн шууча убулучулах тор, үмүстүтүүлүктөр. Ону дуобатчыттарыттан биридесте-бу да бөрилдөр холобурдартан В. А. Соков айымныла-көрүүхкө сөн.

рын кытта билгиленирөбөт. Кини баяра-суега 32 жыл омур-бута. Ол гынан баран Совет-сий Сюзка дуобат сайдым-

X X X

Бериллийт хаазбуурлар, урунээр хаазыны саралмалар уонна хотолор.

УЛАХАН КУБОК БИҢИЭНЭ

Покровский йотууллах сурах калла. Манна республика-
тавын «Урожай» общество дуобакка команданын бастылар
айын чемпионаты түмүктөннө. Барыта 11 команда катынна.
Ойноочулар ортолоругар республика үгүс билдингөөх ду-
бачыктара баялдар.

Барыта 33,5 очкону ылан Чуралчы командата бастамы министаз тахсан «Уроней» общества республикатаары Советын улахан кубогын илды инар. Иккиске 32,5 очколаах шурбалар тадыстылар. Унүс министани ыраак Муока оройу-
лун ооньосчулара ылдылар. Бастамы дуоскада спорт маас-
тара Семён Николаев кыймылларынан буола. Республика чемпиока Иван Пинигин иккис министанина. Кыргыттартан нагсайгы дуоскада республика биллиилөөх ооньосчута Альбина Аргунова бастаата. Иккиске билиги кысыгыт Тама-
ра Тарабукина тадыста.

Дубалы сөзбүлгөчүлөр азтарыткан бийикте сөзбүлгөчүлөрдүн үрдүк кыялынан өздөштүрүлүп уюна минималдык өсө ситанизмдери бааралыт.

B. HEYSTROEB.

Сакаастары билабын

Чурапчытаары проинкбинат колхозтартан, сөөкөстөн уонна хаһаайыстыбаннай тарилтэлэртэн, учреждениелартан маассабай мисиз санаастары ылар. Оһно эһиги утуйар таһаһы, рабочай көстүүмүрү (кыһыккы уонна сайыккы), халлаастары, пижамалары, оё таһаһы, о. д. а. кыталар таһастары уонна капоттары санаастаххытын сеп. Төлөбүр расчётнай счётунан барар.

1970 сэлгэ сэмнээс инвентарга наадыйг тэрмэлээр
салайзаччылара прэмнэбинат администратцнатыгэр сахалы
эрдэ бжэрэргэ түэтэйнг.

Проектиранат администрацията

ҚЫҒЫМ ААДЫРЫСТЫ:

Чурапчы райуона,
Чурапчы с/аиминьста,
К. Маркс уул. 12 №-да

ТЕЛЕФОННАР:
Редактор—0-89

Сурук отдела—0-90
Уонсай отдел—0-91
Тынагрова—0-95

Раденикда ыштар сурунка аалырычы, ара-
панынчы, аты, аса атын хайсан да телору
суруйулуштаах.